

Aan de gemeenteraad

Datum : 26 november 2024
Zaaknummer : 4386818
Contactpersoon : Nicole Eerden
Telefoonnummer : 026 3774751

Onderwerp: Ontwikkelingen rioolheffing

Geachte voorzitter en leden,

Wij stellen u voor kennis te nemen van ons besluit om te onderzoeken of wijzigingen in de systematiek van rioolheffing wenselijk zijn en in afwachting van de uitkomsten daarvan gebruikers en eigenaren van objecten op het bedrijvenpark IJsseloord 2 vrij te stellen van het betalen van rioolheffing.

Inleiding

Gemeenten heffen rioolheffing ter dekking van de kosten die zij maken in verband met de rioleringstaak, de hemelwatertaak en de grondwatertaak. In deze taak zijn veranderingen zichtbaar die vragen om een heroriëntatie van de wijze waarop we als gemeente de rioolheffing inzetten en opleggen. Het aandeel van andere taken dan alleen de afvoer van vuil water en hemelwater in de rioleringstaak is fors toegenomen en leidt tot de vraag in hoeverre het gerechtvaardigd is dat alleen gebruikers en eigenaren van objecten, die een aansluiting hebben op dan wel afvoeren via gemeentelijke riolering, rioolheffing betalen of dat het algemeen belang een bredere oplegging van rioolheffing rechtvaardigt. We willen hier onderzoek naar doen.

Ontwikkelingen rioolheffing

In het verleden werd gesproken van rioolrecht; sinds 2008 wordt in de Gemeentewet gesproken van rioolheffing. Anders dan bij het vroegere rioolrecht, hoeft bij rioolheffing geen sprake te zijn van een tegenprestatie of dienstverlening. Het is een bestemmingsheffing waarbij veel meer de gedachte speelt, dat sprake is van een collectieve voorziening waar iedereen belang bij heeft. Iedereen heeft tenslotte baat bij een goed werkende riolering en droge voeten.

Via de rioolheffing worden de kosten verhaald die te maken hebben met afvoer van hemelwater en vuil water, maar ook van kosten die te maken hebben met droogte en grondwaterstand en het voorkomen van wateroverlast (klimaatadaptatie). Dit zijn taken die tegenwoordig ook onder de gemeentelijke watertaak vallen en deze watertaken zijn in de loop van de jaren steeds uitgebreider geworden. Iedereen binnen de gemeentegrenzen heeft hier, bewust of onbewust, collectief en individueel profijt van.

Datum: 26 november 2024
Zaaknummer: 4386818
Pagina: 2

Dat vroeger alleen een relatie met individueel profijt werd gelegd, is te verklaren vanuit het verleden van de rioleringstaak, maar is niet meer (volledig) in lijn met de huidige brede zorgplicht. Om die reden is het dan ook mogelijk om de verordening rioolheffing zo in te richten dat iedereen in de heffing wordt betrokken, ongeacht of men wel of niet afvoert of aangesloten is. In den lande is inmiddels ook een tendens waarneembaar waarbij vaker voor deze grondslag van heffen wordt gekozen. Ook een aantal gemeenten in onze regio onderzoeken dit momenteel. In Arnhem wordt op dit moment belasting geheven als er sprake is van een aansluiting op of het afvoeren via de gemeentelijke riolering.

De hiervoor benoemde ontwikkeling waarbij geen directe relatie (meer) bestaat tussen het opleggen van een heffing enerzijds en het feitelijk gebruik anderzijds komt ook tot uitdrukking in de stelselwijziging die gemeente Arnhem onlangs heeft doorgevoerd. De kosten van aanleg van nieuw riool worden niet langer opgenomen in de grondexploitatie (GREX) van het desbetreffende gebied maar worden in de totale jaarlijkse lasten meegenomen en vormen onderdeel van de rioolheffing.

Het voorgaande geeft ons aanleiding om te onderzoeken in hoeverre de verschuivingen in de rioleringstaken en de ontwikkelingen rond rioolheffing aanleiding geven tot het breder opleggen van rioolheffing dan alleen bij eigenaren en gebruikers die aangesloten zijn op of afvoeren via het gemeentelijke rioolstelsel.

Aansluitend hierop hebben we besloten om, met gebruikmaking van de hardheidsclausule, eigenaren en gebruikers van objecten op het bedrijvenpark IJsseloord 2 over 2024 en 2025 geen rioolheffing op te leggen. Achterliggende reden hiervan ligt in het verlengde van het voorgaande: het bewuste bedrijvenpark heeft een eigen rioleringsstelsel waarbij het afvalwater rechtstreeks en zonder gebruik te maken van het stelsel van de gemeente Arnhem wordt afgevoerd. De onderhoudskosten voor dit deel van het stelsel komen voor rekening van de eigenaren / gebruikers aldaar. Voor de afvoer van hemelwater wordt van slechts een klein gedeelte van het stelsel van de gemeente gebruik gemaakt. Gelet op deze combinatie van afvalwater via een eigen stelsel, en hiervoor ook de kosten, en hemelwater via een zeer klein gedeelte van het stelsel van de gemeente Arnhem is het naar onze mening niet redelijk om hier onder de huidige omstandigheden rioolheffing voor op te leggen.

Consequenties

Het beschreven onderzoek naar toekomstige oplegging van rioolheffing heeft voornamelijk geen consequenties. Mogelijk dat de uitkomsten leiden tot voorstellen aan uw raad omtrent het aanpassen van de verordening met betrekking tot rioolheffing.

Toepassing van de hardheidsclausule in de beschreven situatie van IJsseloord 2 betekent in 2024 en 2025 een minderopbrengst van ca. € 85.000 respectievelijk € 150.000.

De verwachting is dat het bedrag aan minderopbrengsten voor 2024 binnen de rioolheffing kan worden opgevangen. Voor 2025 is dit nog onduidelijk. Mocht er een knelpunt dreigen te ontstaan, zal dit gemeld worden in de Turap.

Datum: 26 november 2024
Zaaknummer: 4386818
Pagina: 3

Communicatie

Over de toepassing van de hardheidsclausule en het onderzoek naar een brede rioolheffing wordt gecommuniceerd met de eigenaren en gebruikers van de panden op het bedrijventpark IJsseloord 2. De uitkomsten van het beschreven onderzoek zullen te zijner tijd met uw raad worden gedeeld, eventueel gepaard gaand met voorstellen tot aanpassing van de wijze waarop de gemeente naar de toekomst toe om gaat met de grondslag voor de belastingplicht bij rioolheffing.

Hoogachtend,
het college van burgemeester en wethouders van Arnhem,
de secretaris, de burgemeester,

J.H. de Baas

A. Marcouch